

SUKKELTAJA

YLEINEN KOULUTUSOHJE 2012

Hyväksytty 14.1.2012

Koulutusohjeen, turvaohjeen ja Sukeltajaliiton eettisten sääntöjen uusin, virallisesti voimassaoleva versio löytyy aina Sukeltajaliiton internet-sivuilta. Ennenkuin ryhdyt järjestämään kurssia, tarkasta että käytettävissäsi on varmasti tuorein materiaali.

1. KAIKKEA SUKELTAJALIITON KOULUTUSTA KOSKEVAT OHJEET

1.1 Yleistä

Nämä ohjeet kumoavat Sukeltajaliitto ry:n Yleisen koulutusohjeen 2008, tulevat voimaan 14.1.2012 ja ovat voimassa toistaiseksi.

- Näitä ohjeita täydentävät Sukeltajaliiton hallituksen vahvistamat eri kurssien järjestämisohjeet.
  - kun erikoiskurssien järjestämisohjeissa ja yleisissä koulutusohjeissa on eroavuuksia, noudatetaan ensisijaisesti erikoisolosuhteiden ohjeita
- Sukeltajaliiton hallitus vahvistaa muutokset näihin ohjeisiin.
- Muutoksista ilmoitetaan Liiton internet-sivuilla sekä tarvittaessa Liiton lehdessä.

Koulutusohjelmat

Opetus toteutetaan Sukeltajaliiton vahvistamien, erikseen julkaistavien kurssien järjestämisohjeiden mukaisesti.

Ohjelmat pohjautuvat

- Sukelluskoulutuksen ISO-standardeihin
- Sukeltajaliiton kansainvälisinä yhteistyökumppaneina toimivien sukelluskoulutusorganisaatioiden minimistandardeihin.
- Pohjoismaisten sukellusliittojen keskenään sopimiin periaatteisiin.

Koulutuksen järjestämisoikeus

Sukeltajaliiton koulutusohjelman mukaista sukelluskoulutusta saavat järjestää

- Liiton jäsen seurat
- Liiton yhteisöjäsenet
- Näistä käytetään jäljempänä termejä "kurssin järjestäjä" ja "koulutuksen järjestäjä".

Koulutuksen järjestäjä sitoutuu noudattamaan Sukeltajaliiton eettisiä sääntöjä, kurssien järjestämisohjeita, koulutusohjeita ja turvaohjeita.

Koulutuksen markkinoiminen

Sukeltajaliiton koulutusohjelman mukaisen koulutuksen mainonnassa ja ilmoittelussa käytetään mainintaa "Sukeltajaliitto ry:n koulutusohjelman mukainen koulutus".

- Lisäksi voidaan käyttää Liiton logoa.
- Jos koulutus tähtää kansainväliseen kortitukseen, voidaan käyttää myös sen järjestön logoa, jonka kortti myönnetään
  - tällöin on muistettava noudattaa ko. järjestön omia ohjeita logon käytöstä.

Koulutuksen järjestämisestä vastuussa olevan seuran tai koulutuskeskuksen nimen on aina oltava näkyvissä kurssimainoksissa.

Koulutustietojen taltiointi

Sukelluskoulutuksen järjestäjän on säilytettävä tiedot kurssilaisten suorituksista arvosteluineen vähintään kaksi vuotta kurssin päättymisen jälkeen.

1.2 Turvallisuus sukelluskoulutuksessa

Koulutuksen aikana oppilaille luodaan käsitys käytännön sukellusturvallisuudesta ja sukellusturvallisuutta edistävästä toimista.

- Tämä onnistuu parhaiten kouluttajien omalla esimerkillä.

Terveysselvitys

Snorkkelisukelluskoulutukseen ja laitesukelluskokeiluun osallistuville henkilöille on annettava kirjallisesti tieto sukellusturvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavista terveydellisistä tekijöistä.

Kouluttajan on kartoitettava kaikille vapaasukellus- ja laitesukelluskursseille osallistuvien henkilöiden terveydentila terveysselvityslomakkeen avulla ennen kurssin käytännön harjoitusten alkua.

- Mikäli kouluttaja tai oppilas kartoituksen perusteella havaitsee tai epäilee, että jotkin riskille altistavat tekijät toteutuvat oppilaan kohdalla, oppilaan on otettava yhteys sukelluslääkärintarkastuksia tekevään lääkäriin ja selvitettävä sukelluskelpoisuutensa ennen sukellustoimintaan osallistumista.
- Alle 18-vuotiaan lomakkeessa on oltava myös huoltajan allekirjoitus.
- Tarvittaessa terveysselvitys on uusittava ennen avovesiharjoituksia.

Kaikentasoisille snorkkelisukelluksen, vapaasukelluksen ja laitesukelluksen kouluttajakursseille osallistuvilla on oltava korkeintaan vuoden vanha lääkärintodistus sukelluskelpoisuudestaan. Kouluttajastatuksen ylläpitämiseksi kouluttajan terveydentila on kartoitettava terveysselvityslomakkeen avulla vähintään kerran vuodessa.

- Kouluttajan on uusittava terveysselvityksensä aina, jos hän tietää tai epäilee terveydentilassaan tapahtuneen merkittäviä muutoksia.
- Mikäli kouluttaja selvityksen perusteella havaitsee tai epäilee, että jotkin riskille altistavat tekijät toteutuvat hänen kohdallaan, hänen on otettava yhteys sukelluslääkärintarkastuksia tekevään lääkäriin ja selvitettävä sukelluskelpoisuutensa ennen allas- ja avovesikoulutukseen osallistumista.

Sukelluskelpoisuus

Sekä oppilaiden että ohjaajien ja kouluttajien on oltava terveydentilaltaan sukelluskelpoisia sukellusharjoitusten aikana.

- Esim. kuume, flunssa, allergia jne. voivat olla tilapäisiä esteitä turvalliselle sukeltamiselle.
- Koulutussukellukset on näissä tapauksissa peruutettava/siirrettävä kunnes ne voidaan toteuttaa turvallisesti.
- Sukeltaminen, kouluttaminen ja koulutukseen osallistuminen huumaavien aineiden vaikutuksen alaisena on kiellettyä.

Vireystila

Etenkin ohjaajien ja kouluttajien, mutta myös oppilaiden vireystilan on oltava riittävä koulutustilaisuuksissa.

- Kunto ja vireystila ovat osa turvallisuutta.
- Ohjaajien, kouluttajien, vetäjien ja oppilaiden lepoaikojen kursseilla ja koulutusleireillä/tapahtumissa on oltava riittävä.

Vakuutukset

- Jäsenseuroilla on automaattisesti Sukeltajaliiton jäsenyyden kautta voimassa Pohjolan TuplaTurva-vakuutus, johon sisältyy vastuuvakuutus.
- Yhteisöjäsenen on hankittava vastuuvakuutus.
- Kouluttajan on selvitettävä oppilaille vastuuvakuutuksen ja tapaturmavakuutuksen sekä niiden korvausalojen ero.

Koulutuslaitteet

Laitesukelluskokeilun ja laitesukelluksen peruskurssin järjestäjällä on oltava käytössään nykyaikaiset, standardien ja turvaohjeiden mukaiset koulutuslaitteet.

- Laitteiden on oltava käyttäjilleen sopivia, mukavia ja turvallisia.
- Sopimattomat - esim. liian isokokoiset - laitteet aiheuttavat turvallisuusrisikin.

Laitesukelluksen jatko- ja erikoiskursseilla oppilaat käyttävät pääsääntöisesti omia laitteitaan.

- Kurssin järjestäjällä on oikeus ja velvollisuus tarkastaa oppilaan laitteiden soveltuvuus.
- Jos kurssin järjestäjä toteaa, että ne ovat standardin vastaisia tai eivät muuten sovellu tehtäviin sukelluksiin, hän voi kurssin jatkamisen ehtona edellyttää sopivien laitteiden hankkimista.

Valvonta

Kouluttajan velvollisuus on valvoa oppilaiden turvallisuutta.

- Kouluttaja pyrkii ennaltaehkäisemään vaaralliset tilanteet.
- Kouluttaja on valmis reagoimaan tarvittaessa
  - avustamaan oppilasta
  - käynnistämään pelastustoimet.

Valvonta voi olla *suoraa* tai *epäsuoraa* valvontaa.

- *Suorassa valvonnassa* kouluttaja on oppilaan välittömässä läheisyydessä valmiina reagoimaan nopeasti
  - "korkeintaan käsivarren mitan päässä"
  - suoraa valvontaa käytetään etenkin silloin, kun ei voida edellyttää, että oppilas kykenisi vielä vastaamaan itsenäisesti omasta turvallisuudestaan
- *Epäsuorassa valvonnassa* kouluttaja on läsnä sukellustilanteessa, mutta oppilaat saattavat esim. toimia itsenäisinä sukelluspareina
  - kouluttajan rooli vaaratilanteiden ennakoimisessa: sukellus- ja pelastussuunnitelmat jne.
  - pelastustoimien käynnistäminen ja johtaminen

- epäsuoraa valvontaa käytetään pääasiassa jatko- ja erikoiskursseilla, kun oppilaat ovat valmiita, kortitettuja sukeltajia, joilla on jo kokemusta itsenäisestä toiminnasta avovedessä.

Allaskoulutus

Allaskoulutus voidaan järjestää myös *uima-allasmaisissa olosuhteissa* luonnonvedessä. Tällöin koulutuspaikan valintaan ja turvallisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

- Koulutuspaikan on oltava rajattu ja suojainen alue, missä oppilasryhmän kontrolloiminen onnistuu yhtä helposti kuin uima-altaassa.
- Näkyvyyden on oltava rinnastettavissa uima-altaaseen.
- Pohjan on oltava kova, eikä se saa pölistä.
- Alueella ei saa olla veneliikennettä.
- Alueella ei saa olla virtauksia. Sen on oltava aallokolta suojassa.
- Veden lämpötilan on joko oltava rinnastettavissa uima-altaaseen, tai oppilaiden käytössä on oltava sukelluspuku koko koulutuksen ajan.

Snorkkelisukelluskoulutuksessa ja laitesukelluksen peruskurssilla suurin sallittu allaskoulutuksen syvyys on viisi metriä.

Sukelluskursseilla kouluttaja on vastuussa oppilaidensa turvallisuudesta. Hänen on tarvittaessa kyettävä välittömästi reagoimaan ongelmiin ja avustamaan oppilasta, tai hätätilanteessa pelastamaan tämän.

- Snorkkelisukelluskursseilla yhden kouluttajan suorassa valvonnassa saa olla korkeintaan neljä oppilasta.
- Laitesukelluskokeilussa yhden kouluttajan suorassa valvonnassa saa olla korkeintaan yksi oppilas.
- Laitesukelluksen peruskurssilla yhden kouluttajan suorassa valvonnassa saa olla korkeintaan neljä oppilasta.
- Muilla kursseilla suoraa valvontaa edellyttävissä tilanteissa yhden kouluttajan vastuulla saa olla korkeintaan kuusi oppilasta.

Paikalla on oltava ensiaputaitoinen henkilö, ja käytettävissä on oltava ensiapuvälineet.

Avovesikoulutus

Kaikessa Sukeltajaliiton koulutusohjelman mukaisessa avovesikoulutuksessa noudatetaan Liiton turvaohjeita ja voimassaolevia viranomaismääräyksiä.

Koulutustilanteessa sallitaan kuitenkin seuraavat poikkeamiset turvaohjeista:

- 1) valvoessaan kahden oppilaan muodostamaa sukellusparia laitesukelluskoulutuksessa kouluttajan ei tarvitse välttämättä olla köysiyhteydessä oppilaisiin eikä pintaan, mikäli hän pysyttelee oppilaiden välittömässä läheisyydessä.
  - mikäli näkyvyys on niin huono, että yhteyttä oppilaisiin ei voitaisi säilyttää ilman pariköyttä koulutus on peruutettava siltä kerralta
- 2) laitesukelluskurssien koulutussukelluksilla voidaan ylittää sukeltajan voimassaolevan sukeltajaluokan syvyysrajat kyseisen kurssin järjestämisoheissa määritellyissä rajoissa.

Kurssin vastuukouluttaja vastaa turvaohjeiden noudattamisesta ja varmistaa, että oppilaalla on riittävät valmiudet osallistua avovesikoulutukseen turvallisesti.

- Oppilas hallitsee merkinannot.
- Oppilaan sukellusvarustus on kunnossa.
- Oppilas on tietoinen harjoituksen asettamista vaatimuksista.
- Oppilaan taidot vastaavat harjoituksen asettamia vaatimuksia.

Kun kurssisukelluksen turvallisuuden varmistaminen avovedessä edellyttää kouluttajan suoraa valvontaa:

- Yhden kouluttajan valvonnassa saa olla korkeintaan kaksi oppilasta.
- Kurssien järjestämisohteissa mainitaan erikseen tilanteet, joissa oppilaita saa olla vain yksi.
- Jatko- ja erikoiskursseilla osa sukelluksista saatetaan tehdä epäsuorassa valvonnassa.

Avovesikoulutus on järjestettävä kunkin kurssin tasoon soveltuvassa paikassa ja olosuhteissa, jotka mahdollistavat miellyttävän ja erityisesti turvallisen harjoituksen läpiviemisen.

- Koulutusta ei saa antaa jäätävissä olosuhteissa
  - poikkeuksena jääsukelluskoulutus
- Laitesukelluskursseilla oppilas saa tehdä yhtenä koulutuspäivänä korkeintaan kolme avovesisukellusta.
- Hapen osapaine ei saa kurssisukelluksilla ylittää 1,2 bar rajaa
- Typen osapaine ei saa kurssisukelluksilla ylittää 3,9 bar rajaa
- Kurssisukellukset on suunniteltava ja toteutettava niin, että tarvetta pakollisiin etappipysähdyksiin ei ole
  - etappisukeltamista harjoiteltaessa alttiinaoloajan on pysyttävä suoranoususukelluksen rajoissa → harjoitukseen voi sisältyä *simuloituja* etappipysähdyksiä
- Turvapysähdykset on tehtävä normaalien turvallisuusohjeiden mukaisesti myös kurssisukelluksilla

Laitesukelluskurssien avovesisukellusten aikana pinnalla on oltava vastuukouluttajan nimeämä sukellusvanhin ja kirjuri. Paikalla on oltava myös täysin varustautunut turvasukeltaja tai toimintavalmis pintapelastaja, jonka laite on valmiina puettavaksi. Turvasukeltajalla/pintapelastajalla on oltava riittävästi hengityskaasua ja alttiinaoloaikaa etsintäsukellusta varten.

Avovesikoulutuksessa on lisäksi oltava käytössä hapenantovälineet.

1.3 Sukelluskurssien käytännön järjestelyt

Kurssien yleiset pääsyaatimukset

- Sukelluskursseille voivat osallistua vain Liiton jäsenseurojen jäsenet, Liiton henkilöjäsenet tai henkilöt, jotka on rekisteröity Liittoon Liiton yhteisöjäsenen kautta.
- Ohjaaja- ja kouluttajakursseille voivat osallistua vain henkilöt, jotka ovat Liiton jäsenseurojen jäseniä tai rekisteröity Liittoon Liiton yhteisöjäsenen kautta.
- Alle 18-vuotiaasta oppilaasta on saatava holhoojan kirjallinen suostumus sukelluskoulutukseen osallistumisesta

Kurssiohjelmien laajuus ja kiinteys

Sukeltajaliiton hyväksymät sukelluskurssit voidaan järjestää ainoastaan Liiton kurssinjärjestämishojeita, koulutusohjeita, turvaohjeita ja eettisiä sääntöjä noudattaen.

Kurssien tavoitteet on suunniteltu saavutettavaksi kurssien järjestämishojeita noudattamalla. Kurssin opetussisältöön tai kokonaisuuteen ei saa tehdä muutoksia.

- Poikkeuksena tilanne, jossa oppilas ei läpäise hyväksytysti käytännön harjoitusten arviointikriteerejä.
  - tällöin oppilaalle voidaan järjestää tarpeellinen määrä lisäopetusta.
- Mikäli kyseessä on kokonaisuus, jossa esim. kaksi eri kurssia järjestetään yhdistettynä kurssin järjestäjän on sovittava asiasta riittävän selkeästi oppilaan kanssa.
  - esimerkkinä mm. laitesukelluksen peruskurssi, johon yhdistetään kuivapukusukeltamisen erikoiskurssi siten, että peruskurssin avovesiharjoitukset voidaan suorittaa kuivapuvulla
  - oppilaan on oltava tietoinen siitä, että tässä kurssijärjestelyssä opittava aines on laajempi ja kurssin läpäisyvaatimukset suurempia kuin tavanomaisessa vaihtoehdossa

Avovesikoulutuksessa kurssin järjestämishojeessa kurssin läpäisyvaatimuksiksi määritellyjä sukelluksia ei voi yhdistellä keskenään.

- Jokainen läpäisyvaatimukseen kuuluva sukellus on toteutettava omana, erillisenä sukelluksenaan.
  - poikkeus on nitroksisukeltamisen peruskurssi, jonka läpäisyvaatimukseen kuuluvat sukellukset *voidaan* yhdistää muun kurssin avovesisukellukseen
- Lukuunottamatta laitesukelluksen peruskurssin ensimmäistä avovesisukellusta, joka voi olla lyhyempikin, laitesukelluskoulutuksen läpäisyvaatimukset täyttävän avovesisukelluksen on oltava kokonaissukellusajaltaan vähintään 25 minuuttia pitkä.

Teorian ja käytännön koulutuksen on edettävä siten, että teoriaopetus ja harjoitus tukevat toisiaan. Kurssi voidaan järjestää usealla eri tavalla paikallisten olosuhteiden ja tarpeiden mukaan. Vaihtoehtoja ovat mm:

1. Teoriakoulutuksen järjestäminen luokahuoneessa tapahtuvina luentoina ja avovesiosuuden järjestäminen erillisenä leirinä.
2. Koko kurssin järjestäminen leirimuotoisena
  - teoriaopetus jaksotetaan avovesileirillä käytännön harjoitusten lomaan
    - mahdollista, mikäli kurssiohjelmaan ei kuulu pakollisia allasharjoituksia, tai jos allaskoulutus kyetään järjestämään uima-allasmaisissa olosuhteissa
  - mikäli kouluttajalla ei tämän tyyppisessä koulutuksessa ole mahdollisuutta kalvojen, videon ym. teknisen havainnollistamismateriaalin käyttämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että oppilaat varmasti oppivat kaiken teoria-aineksen
    - oppimateriaali on hyvä antaa etukäteen tutustuttavaksi
    - oppilaille on syytä antaa ennakkotehtäviä
    - kurssiin voidaan sisällyttää ylimääräisiä teoriatehtäviä ja kokeita
    - vaihtoehtoisin havainnollistamismenetelmiin kiinnitetään erityistä huomiota
3. Käytännön harjoitusten jaksottaminen pidemmälle ajalle
  - käytännön harjoituksia ei ole pakko järjestää yhtenä leirinä

- kurssin alusta on 12 kuukautta aikaa viedä kurssi päätökseen
- tiettyyn teemaan liittyviä harjoituksia voi olla järkevää tai käytännöllistä järjestää, kun siihen seuran tai koulutuskeskuksen muun toiminnan yhteydessä tarjoutuu luonnollinen mahdollisuus. Myös luonnonolosuhteet vaikuttavat asiaan.
- mm:
  - syvä sukellus
  - yö sukellus
  - hylkysukellus
  - ym. erikoisolaja vaativa koulutus

Opetusmateriaali

Kursseilla on käytettävä Sukeltajaliiton julkaisemaa opetusmateriaalia.

Tuoteseloste

Oppilaille on annettava kirjallinen tuoteseloste kurssista viimeistään siinä yhteydessä, kun hänen ilmoittautumisensa kurssille katsotaan sitovaksi. Siitä on selvittävä:

- kurssin järjestäjä
- kurssin vastuhenkilö
- mihin kurssin hyväksytyt läpäiseminen oikeuttaa
- kurssin läpäisykriteerit
- toimintatapa tilanteessa, jossa läpäisykriteereitä ei ole saavutettu
  - esim. mahdollisesti tarvittavista lisäharjoituksista johtuvat ylimääräiset kustannukset
- kurssin hinta ja maksuehdot
- arvio muista pakollisista kustannuksista
- arvio muista mahdollisesti syntyvistä kustannuksista
- toimintatapa tilanteessa, jossa osallistuminen kurssille peruuntuu tai keskeytyy
- kurssiohjelma ja -aikataulu

Ilmoitusvelvollisuus

- Sukelluskoulutuksen järjestäjän on tehtävä kurssin alkamisilmoitus Sukeltajaliiton internetsivujen tapahtumakalenteriin vähintään 14 päivää ennen kurssin alkamista.
  - eräissä tapauksissa alkamisilmoitus on tehtävä tätäkin aikaisemmin. Tästä määrätään tarkemmin ko. kurssin järjestämisohjeessa.
- Mikäli alkamisilmoitusta ei ole tehty, kurssia ei hyväksytä Sukeltajaliiton koulutusohjelman mukaiseksi kurssiksi.

1.4. Yleiset kortitusvaatimukset

Kurssin hyväksytyt läpäisemisen edellytykset:

- kurssiohjelman kaikkien osa-alueiden hyväksytyt läpäiseminen
- kurssin järjestäjää kohtaan olevien taloudellisten velvoitteiden täyttäminen

Kurssi on suoritettava loppuun 12 kuukauden kuluessa kurssin alkamisesta.

Kurssisuorituksen rekisteröiminen

Kurssin vastuukouluttajan on aina tehtävä hyväksytystä kurssisuorituksesta merkintä oppilaan opintosuoritusvihkoon.

Kurssin vastuukouluttajan on tehtävä korttihakemus Sukeltajaliiton internetsivujen tapahtumakalenterin kautta kahden viikon kuluessa siitä, kun oppilas on täyttänyt hyväksytysti kaikki kurssin läpäisyvaatimukset.

- Poikkeuksena lähikouluttajakortti, jota voidaan hakea ainoastaan kirjallisella lomakkeella.

1.5 Sukelluskouluttajista

Kouluttajien yleiset velvollisuudet

Näissä ohjeissa mainitulla kouluttajalla tarkoitetaan kaikkia Sukeltajaliiton hyväksymiä ohjaajia, snorkkelisukelluskouluttajia, vapaasukelluskouluttajia, lähikouluttajia ja laitesukelluskouluttajia.

Kouluttajan on noudatettava hyvää koulutus- ja sukellustapaa kaikessa koulutus- ja sukellustoiminnassaan.

- Sukelluskouluttajat vaikuttavat omalla esimerkillään hyvien asenteiden syntymiseen.
- Sukeltajaliiton eettisten sääntöjen, SLU:n Reilun Pelin periaatteiden, koulutus- ja turvaohjeiden, kurssien järjestämishojjeiden ym. esimerkillinen noudattaminen

Kouluttajan on pidettävä kaikesta antamastaan sukelluskoulutuksesta koulutuspäiväkirjaa. Päiväkirjalomake on saatavilla Liiton internet-sivuilta.

Vastuukouluttaja

Kurssin järjestäjän on nimettävä jokaiselle kurssille pätevä vastuukouluttaja.

Kurssin varsinaisen nimetyn vastuukouluttajan ei ole pakko osallistua jokaiselle oppitunnille ja jokaiseen harjoitukseen.

- Mikäli kurssin varsinainen vastuukouluttaja ei ole paikalla, hänen on nimettävä itselleen allas- ja avovesikoulutukseen sijainen, jonka kouluttajaluokitus riittää vähintään kyseisen kurssitason vastuukouluttajana toimimiseen.
- Tämä läsnäoleva kouluttaja on vastuussa koulutuksen turvallisuudesta sillä harjoituskerralla.
- Kokonaisvastuu kurssin turvallisuudesta ja koulutuksen laadusta on aina kurssin nimetyllä vastuukouluttajalla.
  - vastuukouluttajan on osallistuttava myös henkilökohtaisesti jokaisen vastuulleen ottamansa kurssin läpivientiin ja oppilaiden taitotason ja kurssin läpäisykriteerien arviointiin

Kortin myöntämistä puoltaneen kouluttajan nimi ja kouluttajanumero merkitään oppilaan sukeltaja- tai kouluttajakorttiin.

Ohjaajien ja kouluttajien kouluttaminen

Sukeltajaliitto järjestää kaikkien ohjaaja- ja kouluttajatasojen koulutusta. Ohjaaja- ja kouluttajakursseilla kouluttajina toimivat Sukeltajaliiton koulutuksen saaneet ja Liiton valtuuttamat kouluttajat.

Laitesukelluskouluttajat voivat kouluttaa omat lähikouluttajansa myös jäsenseuran tai yhteisöjäsenen sisäisesti.

Ulkomailla kouluttajakoulutuksensa saaneen kouluttajan on perehdyttävä Sukeltajaliittoon, Suomen sukellusolosuhteisiin ja suomalaiseen sukelluskäytäntöön. Perehdyttämiskoulutusta järjestävät mm. liittokouluttajat.

Ohjaaja- ja kouluttajakoulutuksen pääsyvaatimukset

Ohjaaja- ja kouluttajakoulutusten pääsyvaatimukset määritellään kunkin kurssin järjestämishojeissa. Jos jokin pääsyvaatimuksista ei täyty, oppilaalta on evättävä oikeus osallistua kurssille.

Ohjaaja- ja kouluttajakoulutuksen läpäisyvaatimukset

Ohjaaja- ja kouluttajakoulutusten läpäisyvaatimukset määritellään kunkin kurssin järjestämishojeissa. Jos joku kurssin läpäisyvaatimuksista ei täyty, oppilaalla on oikeus yrittää 12 kuukauden aikana kurssin alkamisesta korkeintaan kaksi kertaa uusia puutteellinen suoritus hyväksyttävästi.

- Hylätyn ennakkotehtävän uusimista saa kuitenkin yrittää ainoastaan yhden kerran.
- Kurssin teoriakokeen uusimista saa yrittää aikaisintaan kolmen viikon kuluttua alkuperäisestä kokeesta.
- Laiminlyöty/tekemättä jätetty suoritus on automaattisesti hylätty.
- Kurssin järjestäjällä/suorituksen vastaanottajalla on oikeus periä uusintasuorituksen vastaanottamisesta aiheutuvat kulut.
- Uusintasuorituksen mahdollisuuden tarpeessa olevalta oppilaalta edellytetään oma-aloitteisuutta uusintasuorituksen vastaanottamisjärjestelyistä sopimisessa ja toteuttamisessa.

Ohjaajalle tai kouluttajalle sopimattoman käytöksen ja/tai asenteen johdosta kurssisuoritus voidaan kokonaisuudessaan hylätä, vaikka koulutus muilta osin olisikin hyväksytysti suoritettu.

1.6 Koulutusvastaava

Jokaisen Sukeltajaliiton hyväksymää koulutusta tarjoavan koulutuksen järjestäjän on nimettävä koulutusvastaavan tehtäviä hoitava henkilö.

Koulutusvastaava suunnittelee ja kehittää jäsenseuran tai yhteisöjäsenen koulutustoimintaa yhteistyössä seuran hallituksen tai yhteisöjäsenen johdon kanssa.

- Organisoii ja koordinoi eri kurssien vastuukouluttajien toimintaa.
  - toimii vastuukouluttajien tukena yksittäisten kurssien suunnittelussa ja järjestämisessä
- Vastaa standardien ja järjestämisohjeiden noudattamisesta
- Koordinoi koulutustarjontaa kokonaisuutena.
- Huolehtii koulutustoiminnan jatkuvuuden edellytyksistä.
- Huolehtii siitä, että kouluttajat saavat toiminta-aikanaan Sukeltajaliiton järjestämää tai hyväksymää jatkokoulutusta.
- Yhteistyössä turvallisuusvastaavan ja eri kurssien vastuukouluttajien kanssa huolehtii koulutustoiminnan turvallisuudesta.
- Vastaa sukeltaja-, ohjaaja- ja kouluttajakorttien uusimisesta.

Koulutusvastaavan on huolehdittava tapahtumaraportin laatimisesta Sukeltajaliiton laitesukellus- ja turvallisuusvaliokunnalle koulutustoiminnassa tapahtuneista sukellusonnettomuuksista sekä vaaraa aiheuttaneista ja tavallisuudesta poikkeavista sukellustilanteista.

Koulutusvastaavan ei välttämättä tarvitse itse olla kouluttaja. Koulutusvastaavan tärkein ominaisuus on organisointikyky. Silloin, kun koulutusvastaava ei itse ole kouluttaja, hän vastaa siitä, että asianmukaisen kouluttajaluokituksen omaava kouluttaja tekee kouluttajalle kuuluvat käytännön toimenpiteet.

Tarvittaessa koulutusvastaava voi pyytää tehtävissään neuvoja ja apua lähimmältä liittokouluttajalta.

1.7 Sukelluskoulutuksen laadunvalvonta

Sukelluskoulutusta ohjaavat, valvovat ja kehittävät omien toimialueidensa osalta Sukeltajaliiton eri valiokunnat

- Perhesukellus-, norppa- ja snorkkelisukellustoiminnassa nuorisovaliokunta
  - kun vapaasukellus- tai laitesukellustoimintaan osallistuu alle 18-vuotiaita ao. valiokunnat tekevät yhteistyötä nuorisovaliokunnan kanssa
- Vapaasukelluksessa vapaasukellusvaliokunta
- Laitesukelluksessa, Vapepa- ja turvallisuuskoulutuksessa ja ensiapukoulutuksessa laitesukellus- ja turvallisuusvaliokunta
  - valiokunta käyttää laadunvalvonnassa ja koulutusneuvonnassa apuna liittokouluttajia
  - valmiina, olemassaolevana verkostona liittokouluttajat antavat tarvittaessa apua myös muille valiokunnille
- Kaikkien valiokuntien vastuualueisiin kuuluvia kursseja valvotaan mm. kurssien alkamisilmoitusten sekä koulutuksen laadunvalvontalomakkeiden perusteella.

1.8 Kurinpitotoimet kouluttajia kohtaan

Jos ohjaaja, kouluttaja tai kurssin järjestäjä rikkoo Sukeltajaliiton sukelluskoulutuksesta annettuja ohjeita, eettisiä sääntöjä, koulutustilanteen aikana turvaohjeita tai jättää tekemättä tapahtumaraportin sukellusonnettomuudesta, johon on ollut osallisena, Liiton hallitus päättää mahdollisista kurinpitotoimista. Vakavaan rikokseen syyllistyttyessä rangaistus voidaan määrätä myös sukellustoiminnan ulkopuolella tapahtuneesta toiminnasta.

Kurinpitotoimien tarvetta selvittäviin tutkimuksiin voidaan ryhtyä

- Kirjallisen, allekirjoitetun valituksen perusteella.
- Oppilaan täyttämän palautelomakkeen perusteella.
  - myös silloin, kun palautelomake on täytetty anonyyminä jos nimettömänä annettu palaute kohdistuu nimenomaiseen, yksilöitävissä olevaan kurssiin tai koulutustapahtumaan
- Jatkokoulutuksen järjestäjän/kouluttajan laatiman raportin perusteella.
  - mikäli kurssin järjestäjä tai kouluttaja havaitsee, että sukeltaja ei todellisuudessa hallitsekaan ko. kurssitason pääsyvaatimuksiin kuuluneen alemman kortitustason tietoja ja/tai taitoja hänen velvollisuutensa on raportoida Sukeltajaliitolle epäilyksestä, että ko. kurssin vastuukouluttaja on saattanut kortittaa sukeltajan väärin perustein
- Valiokunnan tekemän aloitteen perusteella.
- Valiokunnan jäsenen, valiokunnan nimittämän edustajan tai Sukeltajaliiton toimihenkilön aloitteesta tilanteesta, jolloin tutkimukseen on havaittu tarvetta esimerkiksi seuravierailun tai vastaavan tapahtuman/tilaisuuden yhteydessä.
- Viranomaisten aloitteesta.
- Jos muuten on perusteltua syytä pitää tutkimusten aloittamista tarpeellisena.

Suullisen valituksen perusteella tutkintatoimenpiteisiin ei voida ryhtyä.

- Ainoa poikkeus tähän on sukupuolista häirintää tai hyväksikäyttöä koskeva valitus.
  - tällöin Sukeltajaliitolla on aina myös velvollisuus raportoida asiasta viranomaisille

Menettelytapa

Mikäli saatu valitus koskee lievää rikettä, josta seuraamuksena tulisi olemaan ainoastaan kirjallinen huomautus, hallitus voi ottaa asianosaisiin yhteyttä joko suullisesti, sähköpostitse tai kirjallisesti ja pyrkiä aikaansaamaan sovitteluratkaisun asiassa.

- Luonnollisesti asiasta voidaan myös tehdä normaali kurinpitotoimien tarpeellisuutta selvittävä tutkinta.
- Mikäli sovitteluratkaisuun ei päästä, asian käsittely jatkuu normaalin tutkinnan muodossa.

Vakavampien rikkeiden (mahdollinen seuraamus on joko kirjallinen varoitus tai kouluttaja- tai ohjaajaoikeuden menetys toistaiseksi tai kouluttajaluokan alentaminen) hallituksen on pyydettävä asianosaiselta ohjaajalta, kouluttajalta tai koulutuksen järjestäjältä kirjallista selvitystä tutkittavasta asiasta.

- Selvityspyynnöön on liitettävä yhteenveto tutkimuksen luonteesta.
  - myös mahdollisten seuraamusten vakavuudesta
- Kirjallisen selvityksen antamiselle on varattava kohtuullinen aika, kuitenkin enintään 30 päivää lukien siitä, kun vastinetta on pyydetty.

Erittäin vakavissa tapauksissa hallitus voi peruuttaa tutkinnan kohteena olevan ohjaajan, kouluttajan tai kurssin järjestäjän koulutusoikeuden tutkinnan ajaksi.

- Esimerkiksi sukupuolista häirintää tai hyväksikäyttöä koskevat tutkimukset, toistuvasti tapahtunutta vakavaa turvallisuuden vaarantamista koskevat tutkimukset jne.
- Koulutusoikeuden peruuttamisesta tutkintaprosessin ajaksi on ilmoitettava asianosaiselle kirjallisen selvityspyynnön yhteydessä.

Seuraamukset

Kun hallitus on tutkimuksen perusteella havainnut, että kurinpitotoimet ovat tarpeellisia, se voi päättää seuraavista toimenpiteistä:

- 1) Kirjallinen huomautus
  - koulutuksen järjestelyihin, markkinointiin ja tietojen taltiointiin liittyvistä rikkeistä, jotka eivät vaaranna turvallisuutta
  - lievistä eettisten sääntöjen rikkomisesta
- 2) Kirjallinen varoitus
  - kahdesta huomautuksesta
  - sellaisesta koulutusohjeen tai Sukeltajaliiton turvaohjeen rikkomisesta, joka on johtanut tai olisi saattanut johtaa lievään vaaratilanteeseen
  - kun kouluttaja jättää tekemättä tapahtumaraportin onnettomuustilanteesta, jossa on ollut osallisena
  - eettisten sääntöjen rikkomisesta silloin, kun toimintaan on osallistunut alle 18-vuotiaita
- 3) Laitesukelluskouluttajan oikeus toimia lähikouluttajakoulutuksen vastuukouluttajana samoin kuin muidenkin kouluttajakurssien opettajien oikeus toimia kouluttajakurssin vastuukouluttajana voidaan poistaa pysyvästi tai määräajaksi mikäli järjestetty kouluttajakoulutus on ollut laadultaan puutteellista.
  - tällöin laitesukelluskouluttajan tai kouluttajakurssin opettajan muut koulutusoikeudet voivat vielä jäädä voimaan
- 4) Kouluttaja- tai ohjaajaoikeuden menetys toistaiseksi tai kouluttajaluokan alentaminen
  - kahdesta varoituksesta
  - vakavasta oppilaan turvallisuuden laiminlyönnistä
  - vakavasta eettisten sääntöjen rikkomisesta (esim. sukupuolinen häirintä)
  - Peruutetut todistukset on palautettava Sukeltajaliiton toimistoon.
  - Hallitus voi päätöksessään erikseen määritellä mahdollisen menettelytavan koulutusoikeuden/ohjaaja-/kouluttajaluokan palauttamiseksi.
    - esim. lisäkoulutuksen tarve

Jos Sukeltajaliiton jäseneseuran tai yhteisöjäsenen järjestämässä sukelluskoulutuksessa rikotaan toistuvasti eettisiä sääntöjä tai koulutus- ja turvaohjeita, Liiton hallitus päättää mahdollisista jäseneseen kohdistuvista kurinpitotoimista:

- 1) Kirjallinen varoitus
  - toistuvat lievät koulutus- tai turvaohjeiden rikkomukset
  - toistuvat lievät eettisten sääntöjen rikkomukset

- 2) Kurssinjärjestämisoikeuden menetys määräajaksi tai toistaiseksi
- kun koulutuksen järjestäjä on saanut kaksi varoitusta
  - toistuvat turvallisuuteen vaikuttavat koulutus- tai turvaohjeiden rikkomukset
  - toistuvat vakavat eettisten sääntöjen rikkomukset
  - tilanteet, joissa eettisten sääntöjen rikkomusten voidaan katsoa johtuneen koulutuksen järjestäjän laiminlyönnistä tai välinpitämättömyydestä

Muutoksenhaku hallituksen päätökseen

Hallituksen päätöksestä voidaan valittaa Urheilun oikeusturvalautakuntaan niin kuin siitä on erikseen säädetty.

2. KANSAINVÄLISET KOULUTUSJÄRJESTELMÄT

2.1 Sukeltajaliiton koulutus ja kansainväliset kortitukset

Sukeltajaliiton oma, kansallinen koulutusohjelma pohjautuu sukelluskoulutuksen ISO-standardeihin, pohjoismaisten sukellusliittojen keskinäisiin sopimuksiin ja Liiton kansainvälisten koulutusyhteistyökumppanien standardeihin.

Näitä yhteistyökumppaneita ovat:

- Confédération Mondiale des Activités Subaquatiques (CMAS)
- National Association of Underwater Instructors (NAUI)
- Association Internationale pour le Développement de l'Apnée (AIDA)
- Divers Alert Network (DAN)

Niistä Sukeltajaliiton koulutusohjelmista, jotka täyttävät joko CMAS:n tai NAUI:n standardit, voidaan myöntää kansainvälinen kortti seuraavan taulukon mukaisesti:

	Sukeltajaliiton koulutus	CMAS	NAUI
Snorkkelisukellus	Norpan taitorata	-	-
	Snorkkelisukelluskurssi	S2	Skin Diver
	Snorkkelisukelluksen jatkokurssi	S3	-
Laitesukellus	Laitesukelluksen peruskurssi	P1	Scuba Diver
	Laitesukelluksen jatkokurssi	P2	Advanced Scuba Diver
	Laitesukelluksen syventävä jatkokurssi	P3	Master Scuba Diver
Erikoiskurssit	Sukellusturvallisuus	Rescue Diver	Rescue Diver
	Kuivapuku	Dry Suit Diver	Dry Suit Diver
	Nitroksi	Nx1	Nitrox Diver
Kouluttajakurssit	Norppaohjaaja	-	-
	Kuuttiohjaaja	-	-
	Lähikouluttaja	-	Assistant Instructor
	-	M1	-
	Snorkkelisukelluskouluttaja	Snorkel Instr. 2	Skin Diving Instructor
	Laitesukelluskouluttaja	M2	Scuba Instructor
	Norppaohjaajakurssien kouluttaja	-	-
	Kuuttiohjaajakurssien kouluttaja	-	-
	Snorkkelisukelluskouluttajakurssien kouluttaja	-	-
	Liittokouluttaja	M3	Instructor Trainer
	Laitesukelluskouluttajakurssin vastuukouluttaja	-	Course Director

2.2 Muiden koulutusjärjestöjen koulutusten vastaavuus

Tietyntyyppistä koulutustasoa edellyttävälle kurssille osallistumiseen kelpuutetaan myös muiden kansainvälisesti tunnustettujen koulutusjärjestelmien vastaava koulutus.

Sukeltajakortin vaihtaminen suoraan toisen koulutusjärjestelmän vastaavantasoiseen sukeltajakorttiin ei ole mahdollista. Kortin saaminen edellyttää aina koulutuksen suorittamista.

Jatko- tai erikoiskurssille pyrkijän on

- todistettava oma sukeltajaluokkansa voimassa olevalla sukelluskortilla
- esitettävä sukelluspäiväkirja suorittamistaan sukelluksista
- täytettävä terveys selvityslomake tai tarvittaessa esitettävä lääkärintodistus sukelluskelpoisuudesta
- oltava joko Sukeltajaliiton jäsen seurun jäsen, Liiton henkilöjäsen tai rekisteröity Sukeltajaliittoon yhteisöjäsenen kautta
- täytettävä muut ko. kurssin järjestämisohjeessa määritellyt pääsyyvaatimukset

Kouluttajan on varmistettava, että kurssille pyrkivä täyttää pääsyyvaatimukset.

2.3 Korttien voimassaolo

Kansainvälisten sukeltaja- ja kouluttajakorttien voimassaoloa koskevat määräykset vaihtelevat eri koulutusorganisaatioissa.

Sukeltajaliiton ja CMAS:n kortit

Sukeltajaliiton ja CMAS:n snorkkeli- ja laitesukelluskortit ovat voimassa toistaiseksi.

Ennen 1.1.2006 myönnetyt CMAS P2- ja P3 -kortit olivat voimassa kortin myöntämivuoden viimeisestä päivästä viisi vuotta. Nämä kortit voidaan uusia toistaiseksi voimassa oleviksi seuraavasti:

- Sukeltajaliiton varsinaisen tai yhteisöjäsenen nimeämä koulutusvastaava lähettää Sukeltajaliiton toimistoon esityksen uusittavasta kortista.
- Kortti voidaan uusia ainoastaan henkilöille, jotka ovat joko Sukeltajaliiton jäsen seurun jäseniä, Liiton henkilöjäseniä tai rekisteröity Sukeltajaliittoon yhteisöjäsenen kautta.
- Kortin uusimisen edellytykset ovat:
  - asiakirja, josta selviää, että uusittava kortti on ollut olemassa
  - laitesukelluskelpoisuuden kartoittaminen terveys selvityslomakkeella
  - ajan tasalla oleva sukelluspäiväkirja, joka osoittaa, että kortin hakija on pitänyt säännöllisesti yllä sukellustaitojaan
  - tiedot ja taidot, jotka vastaavat uusimishetkellä voimassa olevia kyseisen korttitason kurssin läpäisyvaatimuksia
- Mikäli edellämainitut ehdot eivät täyty, koulutusvastaava voi edellyttää hakijalta lisäopintoja ennen uuden kortin myöntämistä.
- Hakijalle voidaan myös myöntää aikaisempaa alemman luokan kortti, mikäli hänen tietonsa, taitonsa tai sukelluskokemuksensa eivät enää vastaa hänen aiempaa luokitustaan.

Sukeltajaliiton Snorkkelisukelluskouluttaja- ja Lähikouluttajakortit, Norppaohjaajakurssien kouluttajien, Kuuttiohjaajakurssien kouluttajien ja Snorkkelisukelluskouluttajakurssien kouluttajien kortit sekä CMAS:n Snorkel Instructor 1-, Snorkel Instructor 2-, M1- ja M2 -kouluttajakortit ovat voimassa enintään kortin myöntämivuoden viimeisestä päivästä viisi vuotta. Jos niiden voimassaolo on päättynyt korkeintaan 12 kuukautta aikaisemmin ne voidaan uusia seuraavasti:

- Sukeltajaliiton varsinaisen tai yhteisöjäsenen nimeämä koulutusvastaava lähettää Sukeltajaliiton toimistoon esityksen uusittavasta kortista.
- Sekä Sukeltajaliiton että CMAS:n kouluttajakortin uusimisen edellytykset ovat:
  - asiakirja, josta selviää, että uusittava kortti on ollut olemassa
  - sukelluskelpoisuus on kartoitettu terveystodistuksella tai kortin uusijalla on voimassa oleva lääkärintodistus sukelluskelpoisuudesta
  - hakija on sen Liiton jäsenseuran jäsen tai rekisteröity Sukeltajaliittoon sen yhteisöjäsenen kautta, jonka koulutusvastaava hakee kortin uusimista
  - hakija on toiminut säännöllisesti kouluttajana ja kykenee vahvistamaan sen koulutuspäiväkirjansa avulla
  - hakija on ylläpitänyt säännöllisesti sukellustaitojaan ja kykenee vahvistamaan sen sukelluspäiväkirjansa avulla sekä suorittamalla kouluttajan taitoradan hyväksyttävästi
  - hakija on pitänyt kouluttamiseen ja kurssisisältöihin liittyvät tietonsa ja taitonsa ajan tasalla ja hallitsee uusimishetkellä voimassa olevat koulutusohjeet ja kykenee vahvistamaan sen suorittamalla haetun tason kouluttajakurssin teoriakokeen hyväksytysti
  - hakija saa kirjallisen esityksen kouluttajakortin uusimisesta siltä Sukeltajaliiton jäsenseuralta jonka jäsen hän on tai siltä yhteisöjäseneltä, jonka kautta hänet on rekisteröity Liittoon
  - hakija sitoutuu kirjallisesti noudattamaan Sukeltajaliiton koulutus- ja turvaohjeita sekä eettisiä sääntöjä
- Mikäli edellämainitut ehdot eivät täyty, hakijalta voidaan edellyttää lisäopintoja ennen uuden kortin myöntämistä.
- Jos kortin voimassaolo on päättynyt yli 12 kuukautta aikaisemmin, hakijan on suoritettava pakollisia lisäopintoja ennen uuden kortin myöntämistä.
  - lisäopinnoista sovitaan tapauskohtaisesti hakijan, koulutusvastaavan, Liiton ao. valiokunnan ja Liiton nuoriso- tai koulutuspäällikön kesken
- Hakijalle voidaan myös myöntää aikaisempaa alemman luokan kortti, mikäli hänen tietonsa, taitonsa tai sukelluskokemuksensa eivät enää vastaa hänen aiempaa luokitustaan, tai ko. luokitusta koskevia uusimishetkellä voimassa olevia kortitusvaatimuksia.
- Jos kouluttajan jäsenyys Sukeltajaliitossa lakkaa, hän menettää myös CMAS-kouluttajaoikeutensa ja on velvollinen palauttamaan korttinsa liiton toimistoon.

CMAS M3 -kouluttajakortti on sidoksissa kouluttajakurssien opettajan tehtäviin

- CMAS M3 -kortti on voimassa kortin myöntämivuoden viimeisestä päivästä enintään kaksi vuotta.
- Mikäli kouluttaja ei enää toimi kouluttajakurssien opettajan tehtävissä, hänelle on CMAS M3 -kortin tilalle uusittava CMAS M2 -kortti.

Erikoiskurssien kouluttajakortit

- Ne Sukeltajaliiton ja CMAS:n erikoiskurssien kouluttajakortit, joihin ei erikseen ole merkitty näkyviin viimeistä voimassaolopäivää voivat olla voimassa enintään niin kauan, kuin ko. erikoiskurssin kouluttajaluokituksen pohjavaatimuksena ollut varsinainen kouluttajakortti on voimassa.
- Esimerkiksi CMAS Nx1 -kouluttajakortti lakkaa olemasta voimassa, jos henkilön CMAS M2 -kouluttajakortti ei enää ole voimassa.

NAUI-kortit

NAUI:n sukeltajakortit ovat voimassa toistaiseksi.

NAUI:n Divemaster, Assistant Instructor, Skin Diving Instructor ja Scuba Diving Instructor -kortit on uusittava vuosittain.

- Uusiminen tapahtuu joko NAUI:n internetsivujen (www.naii.org) kautta tai NAUI Membership Renewal -lomakkeella.
  - lomakkeita saa NAUI:n jäsenlehden mukana, NAUI:n internet-sivuilta (myös sähköinen lomake) ja Sukeltajaliiton toimistosta
  - lomake täytetään ja faksataan suoraan NAUI:n päätoimistoon

Uusimisen ehtoja ovat:

- NAUI:n vuosittaisen jäsenmaksun maksaminen
  - jäsenmaksun suuruus riippuu kouluttajaluokasta ja jäsenstatuksesta
- Terveystilan puolesta sukelluskelpoinen
- Osallistunut säännöllisesti koulutustoimintaan
- Sukeltanut säännöllisesti
- Pitänyt itseään ajan tasalla sukeltamisen ja sukelluskoulutuksen kehityksestä ja täydentänyt tietojaan jatkuvilla lisäopinnoilla

NAUI:n *Standards and Policies* -käsikirjassa NAUI:n eri jäsenluokitukset määritellään seuraavasti:

- Kouluttajajäsen (Instructor Member)
  - NAUI Scuba Diving Instructor
  - äänioikeutettu NAUI:n johtokunnan vaalissa
- Sukellusjohtajajäsen (Leadership Member)
  - Divemaster, Assistant Instructor, Skin Diving Instructor
  - ei äänioikeutta

Sekä sukellusjohtaja- että kouluttajajäsenten toimivalta riippuu voimassaolevasta jäsenstatuksesta. Näitä ovat:

- Aktiivistatus (Active Status)
  - maksaa täyden jäsenmaksun
  - täysivaltainen jäsenluokitus: mahdollisuus toimia kaikissa tehtävissä joihin kouluttaja- tai sukellusjohtajaluokka oikeuttaa
- Tilapäisesti ei-aktiivinen (Sustaining Status)
  - maksaa alennettua jäsenmaksua
  - ei oikeutta toimia vastuukouluttajan tehtävissä
  - voi kuitenkin toimia avustavissa tehtävissä koulutuksessa, josta vastaa aktiivistatuksessa oleva NAUI-kouluttaja
- Eläkeläisstatus (Emeritus Status)
  - maksaa alennettua jäsenmaksua
  - on lopettanut kaiken aktiivisen koulutustoiminnan
  - ei äänioikeutta NAUI:n vaaleissa

2.4 CMAS:n kouluttajaluokituksen uudistus

CMAS on 2000-luvun alussa uudistanut kouluttajaluokitustaan, kouluttajien oikeuksia ja vastuualueita koskevia ohjeitaan ja kouluttajakoulutuksen sisältövaatimuksiaan. Suomessa CMAS:n uusi kouluttajaluokitus astui voimaan 1.1.2004. CMAS:n uuden kouluttajaluokituksen mukaiset oikeudet ovat:

CMAS M1

- CMAS P1-kurssien vastuukouluttaja

CMAS M2

- CMAS P2- ja P3 -kurssien vastuukouluttaja

CMAS M3

- CMAS-kouluttajakurssien opettaja

CMAS:n vanhan kouluttajaluokituksen vaatimusten mukaisiin kouluttajakoulutuksiin ei ole sisällynyt riittävä määrä näihin tehtäviin pätevoittävää koulutusta.

- CMAS:n vanhan järjestelmän mukaisen koulutuksen saaneet kouluttajat eivät voi saada uuden järjestelmän mukaisia kouluttajaluokituksia ilman lisäopintoja.

CMAS:n vanhan järjestelmän mukaisen koulutuksen saaneet kouluttajat eivät voi toimia niissä uuden järjestelmän mukaisissa vastuullisissa tehtävissä, mihin heidän saamansa koulutus ei ole antanut pätevyyttä.

- Ennen 1.1.2004 kortitettu tai korttinsa uusinnut CMAS M1-kouluttaja voi toimia lähikouluttajan tehtävissä
- Ennen 1.1.2004 kortitettu tai korttinsa uusinnut CMAS M2-kouluttaja voi toimia laitesukelluksen peruskurssin ja jatkokurssin vastuukouluttajana
  - poikkeuksena 4.-8.6.2003 järjestettyyn täydennyskoulutukseen osallistuneet M2-kouluttajat ja 17.10.-23.11.2003 järjestetyltä laitesukelluskouluttajakurssilta CMAS M2-kouluttajiksi kortitettut kouluttajat, jotka saivat pätevyyden CMAS:n uuden koulutusjärjestelmän mukaisiin tehtäviin
- Ennen 1.1.2004 kortitettu tai korttinsa uusinnut CMAS M3-kouluttaja voi toimia kaikentasoisten sukeltajakurssien vastuukouluttajana, mutta ei kuitenkaan
  - niiden erikoiskurssien, joiden vastuukouluttajaksi pätevoitymisestä on annettu erilliset määräykset kurssinjärjestämishjeissa
  - lähikouluttajakurssien

Vanhan CMAS-luokituksen mukaisen kouluttajakortin uusiminen

Mikäli CMAS-kouluttaja ei ole osallistunut täydennyskoulutukseen, kouluttajakortit uusitaan seuraavasti:

- CMAS:n vanhan järjestelmän M1-kouluttajalle uusitaan Sukeltajaliiton lähikouluttajakortti
- CMAS:n vanhan järjestelmän M2-kouluttajalle uusitaan CMAS:n uuden järjestelmän M1-kortti
- CMAS:n vanhan järjestelmän M3-kouluttajalle uusitaan CMAS:n uuden järjestelmän M2-kortti

2.5 CMAS Diving Centre (CDC)–keskukset

CMAS:n sääntöjen mukaan sukellusliikkeet voivat halutessaan hankkia itselleen CDC–koulutusoikeudet suoraan CMAS:lta.

- CDC-keskukset sitoutuvat noudattamaan CMAS:n standardeja ja turvaohjeita.
- Mikäli Suomessa toimiva CDC-keskus haluaa käyttää Sukeltajaliiton tuottamia opetusmateriaaleja ja jos se haluaa tilata sukeltajakortit Sukeltajaliitolta CMAS:n sijasta, sen on sitouduttava noudattamaan myös Sukeltajaliiton koulutus- ja turvaohjeita sekä eettisiä sääntöjä.

CDC-oikeudet haetaan suoraan CMAS:lta. Tarkemmat ohjeet ja viralliset hakemuslomakkeet löytyvät CMAS:n internet-sivuilta.